

någon ur sömnen ell. *blott v. någon*. Neutralt säges: *V. på någon*. — 2) (fig.) Förorsaka, åstadkomma, gifva uppkomst åt. *Detta medel v-ker törst. V. skratt, löje. V. en träta, en twist. V. afund, missnöje. V. uppmärksamhet, medlidande. V. passionerna. V. svårigheter. V. en fråga, en motion, framställa den till öfverläggning. V. till andakt, göra andäktig. V. en syndare, göra honom uppmärksam på sina synder.* — *V. n.* (jäg., om harhundar) Skälla kort och stundtals, vid första känningen af spåren. — *Väckande*, n. 4. (för v. a.)

VÄCKARE, m. 3. 1) En som väcker. — 2) Se *Väckare*.

VÄCKAREVERK, n. 3. Inrättning på pendelur, hvarmedelst man på bestämd tid kan väckas.

VÄCKELSE, f. 3. (fig.) Framställning, föreställning, uppmaning, underrättelse, hvarigenom någon väckes till eftertanka, besinning, uppmärksamhet, nytt mod, iver, nit; förmaning, varning, uppmaning, eggelse, sporre, ingifvelse, o. s. v. *V. till ånger. V. till verksamhet.*

VÄCKNING, f. 2. Handlingen att väcka.

VÄCKT, VÄCKTARE, se *Väkt, Väktare*.

VÄCKUR, n. 3. Ur, som genom väckverk gör buller, för att väcka på en bestämd tid.

VÄDAS, v. dep. 2. (gam.) Slå vad.

VÄDD, m. 2. Örtslägdet *Scabiosa*. Se *Fält-, Åker-, Ängvädd*.

VÄDDKLINT, m. 2. Örten *Centaurea scabiosa* med violetta blommor.

VÄDER, n. 3. (lat. *Aër*; grek. *ἄῆρ*) 1) (utan plur.) Luft. *Hänga, lägga ut något i vädret att torka.* (Sjöt.) *Till v-s*, säges den eller det vara, som är eller finnes uppe i tacklaget. (Fig. fam.) *Lefva af v. och vind*, af litet eller intet. *Slå i vädret*, ej akta, ej bry sig om. *Tala, prata i vädret*, prata dumheter, tala utan förstånd; berättat, omtala något, som saknar all grund. Se äfv. *Ben, Näsa*. — 2) (utan plur.) Luftens tillfälliga beskaftenhet. *Väckert, klart, mulet, fullt, lugnt, stilla v. Tungt v. Osundt v. Huruåndt är vädret? Det ser ut, liknar sig till att bli väckert v. Ogjordt v.*, se *Ogjord*. — 3) Vind. *Segla mot vädret. Hafva vädret emot sig. Vädret vände sig. Hårdt v.*, storm. *Ligga för vädret, för alla v.*, vara utsatt för vinden &c. (Fam.) *Som ett v.*, hastigt som en blix. (Fig. fam.) *Lofva v.*, lofva en att få umgälla något. *Skifta om i alla v.*, beständigt sadla om. *Stå i alla v.*, vara fullt bepröfvad, säker. — 4) Se *Väderstreck. I alla v.* — 5) (utan plur.) Lukt, som tillföres med luften. *Hafva, få v. af. Hunden har fått v. af en hare.* (Fig. fam.) *Hafva, få v. af något*, hafva, få aflägsen kännedom, misstänka om något. *Komma under v. med, få väder af. Minsta v. jag får derom*, minsta underrättelse, vink &c. — 6) Genom matsmältning lösgjord luft i magen. *Mat, som ger v. Vara full af v. Magen är stinn af v. Släppa ett v.*, en fjert. — 7) (fig.) (utan plur.) Inbillning; något ogrundadt; tomt prat. *Det är bara v.* Se *Munväder*.

VÄDERBITEN, a. 2. neutr. — *et.* Starkt solbränd.

VÄDERBLÅSA, f. 1. 1) Blåsa, som innehåller luft. — 2) Se *Väderboll*. — 3) Del på en brandspruta.

VÄDERBOLL, m. 2. 1) Boll, bestående af en med läder öfverklädd blåsa, uppblåst med luft. — 2) (ford.) Stor lädersäck, som kunde uppblåsas med luft, och som brukades i krig att med dess

tillhjälp komma öfver floder eller vattenfyllda fästningsgrafvar.

VÄDERBRÅCK, n. 3. Bråcksvulst, som innesluter väder.

VÄDERBUBBLA, f. 1. Bubbla, som innehåller luft.

VÄDERBY, m. 2. Se *By*, II.

VÄDERBÖSSA, f. 1. Ett slags bössa, hvarur skottet afskjutes medelst hoppresad luft, som genom en egen inrättning får plötsligt utrymme att vidga sig.

VÄDERDELANDE, a. 1. Som fördelar väder.

V. medel.

VÄDERDRIFVANDE, a. 1. (med.) Som fördrifver väder. *V. medel.*

VÄDERDRIFVEN, a. 2. neutr. — *et.* (egentl. part. pass. af öfbrukliga verbet *Väderdrifva*) Af storm drifven på hafvet till annan trakt, än dit man ämnat sig. *Vi blefvo v-fne till en obobodd ö.*

VÄDERFLAGA, f. 1. (bibl.) Väderil.

VÄDERFLAGG ell. — **FLAGGA**, f. 1. Liten flagg af flaggduk eller jernbleck, uppsatt på toppen af en mast eller på ett hustak, för att utvisa vindens riktning.

VÄDERFLÖJEL, m. 2. pl. — *flöjlar*. Se *Flöj, Väderhane*.

VÄDERFLÄKT, m. 2. Se *Vindfläkt*.

VÄDERFULL, a. 2. Se *Väderstinn*.

VÄDERFÅNG, n. 3. Se *Vindfång*.

VÄDERGIFVANDE, a. 1. Som förorsakar väder i magen. *V. mat.*

VÄDERGLAS, n. 3. Se *Barometer*.

VÄDERGUD, m. 2. (myt.) *V-en*, vindarnes gud, *Aeolus*.

VÄDERHANE, m. 2. pl. — *hanar*. 1) Stycke af metall i form af en tupp eller pil, uppsatt på ett högt ställe, för att utvisa vindens riktning. — 2) (fig. fam.) Flyktig, obeständig, opålitlig menniska; en som ofta ändrar sinne, byter om åsigter, parti, o. s. v.

VÄDERHARPA, f. 1. Se *Eolsharpa*.

VÄDERHVIKVEL, m. 2. pl. — *hvirflar*. Hvirvel i luften, uppkommen genom en häftigt blåsende vind.

VÄDERHÅL, n. 3. Se *Lufthål*.

VÄDERIL, m. 2. eller

VÄDERILNING, f. 2. Se *Vindstöt*.

VÄDERKOLIK, ---i'k, m. 3. (med.) Kolik, som härrör af väder i magen.

VÄDERKORN, n. 3. Hundars förmåga att på betydligt afstånd vädra vissa föremål, isynnerhet vildbråd. *Hafva godt, dåligt, intet v. För-lora v-et.* (Fig. fam.) *Hafva godt v.*, förmåga att uppspara, utforska, utspana, hvad man vill veta.

VÄDERLEK, m. sing. Luftkretsens olika tillstånd i afseende på värma, torka, fuktighet, m. m. *V-ens förändringar. Göra observationer på v-en.* — *Ss. V-sspådom.*

VÄDERLEKA, f. 1. Liten för vinden lätt rörlig pjäs af trä eller jernbleck, med skeft vridna, tunna stycken, uppsatt på något högt ställe, för att utvisa vindens förändringar.

VÄDERLJUS, n. 3. Se *Elmseld*.

VÄDERLUCKA, f. 1. Liten lucka, hvarmedelst efter behag luften stänges eller framläppes. — *Syn. Ventil.*

VÄDERLUTT, m. 2. Se *Lutt*.

VÄDERLÅDA, f. 1. *V-dor* i orgverk äro lådformiga rum, i hvilka vädret inkommer genom kanalerna och der förvaras, tills det ingår i piporna.